

Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle a Bezpečnostní plán

Ve čtvrtek 18. dubna 2019 se v prostorách Hospodářské komory ČR ve Florentinu uskutečnil odborný seminář na téma Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle a Bezpečnostní plán, který pořádala společnost Doverville s.r.o.

Ochrana měkkých cílů (soft targets) se v poslední době stala nejen otázkou několika vybraných odborníků, ale také běžnou součástí bezpečnostních opatření řady bezpečnostních manažerů, strážníků městské a obecní policie, pracovníků ostrahy, preventistů kriminality, krizových pracovníků a všech, kteří se pohybují v oblasti bezpečnosti měkkých cílů. „Koncepce ochrany měkkých cílů pro roky 2017–2020“ vydaná Ministerstvem vnitra (MV) v roce 2017 termínem měkké cíle označuje objekty, prostory nebo akce charakterizované častou přítomností většího počtu osob a současně absencí či nízkou úrovní zabezpečení proti závažným násilným a teroristickým útokům. Jde o místa s vysokou koncentrací osob a s malou úrovní zabezpečení proti násilným útokům, jako jsou například školy, církevní a turistické památky, nákupní centra, kina, nemocnice a také sportovní či kulturní události nebo shromáždění a řada dalších akcí. Snadná zranitelnost (měkkost) je jedním z kritérií, k nimž teroristé a ozbrojení útočníci při výběru cílů přihlížejí. Pokud se musí rozhodovat mezi několika cíli, které mají z jejich hlediska stejnou hodnotu, vždy se rozhodnou pro ten, jenž je nejzranitelnější. Přestože odborná veřejnost vnímá „měkké cíle“ většinou skrze „policejní“ přístup, kdy se tato místa berou jako potenciální terč teroristických či jiných násilných útoků, HZS ČR pojímá tyto objekty komplexněji a pracuje s termínem „společensky významné objekty“, což jsou objekty zvláštního významu dotčené požadavky ochrany obyvatelstva (viz článek 112, 11/2018). Naopak tvrdé cíle (hard targets) představují z pohledu teroristů a ozbrojených útočníků významné cíle státu, jako jsou vládní budovy, vojenské objekty, velvyslanectví a další strategicky významné a velmi dobře střežené objekty.

Centrum proti terorismu a hybridním hrozbám MV vydalo dvě nové metodiky věnující se vyhodnocení ohroženosti a zpracování bezpečnostního plánu měkkého cíle – „Vyhodnocení ohroženosti měkkého cíle aneb co, kdy, kde a od koho vám hrozí“ a „Bezpečnostní plán měkkého cíle aneb co by nemělo být opomenuto při jeho zpracování“. První dokument navazuje na metodiku „Základní ochrany měkkých cílů“ vydanou MV v roce 2016. Tato metodika obsahuje teoretickou úvodní část, ve které jsou popsány kroky nezbytné pro stanovení funkčních bezpečnostních opatření. Jedním z těchto kroků je vyhodnocení ohroženosti, kterému se věnuje právě tento dokument. Způsob zhodnocení chráněného objektu vychází z izraelské bezpečnostní školy a běžně se užívá mezinárodní bezpečnostní komunitou při zabezpečení mimořádně ohrožených objektů. Komu je tato metodika určena? Zejména vedoucím zaměstnancům a provozovatelům měkkých cílů, kteří rozhodují o rozvoji bezpečnostního systému daného měkkého cíle. Tedy nejen bezpečnostním profesionálům, ale i vyššímu managementu, který poptává bezpečnostní služby, posuzuje nabídky dodavatelů a k tomu potřebuje vědět, co požadovat a kam bezpečnost směřovat. Role provozovatelů měkkých cílů je proto zásadní.

Plán odborného školení

Přestože účastníci semináře měli zkušenosti s tvorbou vlastní bezpečnostní dokumentace nebo různými analýzami rizik, bylo důležité je detailně seznámit s nejnovějšími metodikami a poznatky Centra proti terorismu a hybridním hrozbám MV, které tyto dokumenty připravilo. Dané dokumenty jsou základním výchozím prvkem pro další navazující činnosti při ochraně měkkého

cíle, ať už ve smyslu spolupráce s Policií České republiky a složkami integrovaného záchranného systému nebo v rámci aktuálně vyhlášených dotačních titulů na ochranu měkkých cílů. Program odborného semináře, který společně vedli jednatelka bezpečnostně poradenské a vzdělávací společnosti Doverville, s.r.o., **Veronika Fáberová** a vedoucí oddělení krizového řízení Úřadu městské části Prahy 11 **Mgr. et Mgr. Pavel Krčilek, DiS.**, byl rozdělen na čtyři přednáškové bloky. V první části se přednášející zaměřili na genezi bezpečnostní problematiky ochrany měkkých cílů, bezpečnostní vzhled do ochrany měkkých cílů a aktuální otázky ochrany měkkých cílů v České republice.

Ve druhé části se pak věnovali základním fázím vyhodnocení ohroženosti a způsobu, jak tato vyhodnocení zpracovat. Také ozřejmili, jak správně vymezit a stanovit, co chránit, od koho hrozí útok, a upozornili na veškeré očekávatelné způsoby útoků včetně možných míst i časů. V první fázi tvorby Vyhodnocení ohroženosti je třeba mít zodpovězeny tři na sebe navazující otázky: co chci chránit, proti komu chci hodnoty chránit a jakým způsobem tyto jednotlivé zdroje hrozeb mohou zaútočit.

Ve třetím bloku probrali, jak určit pravděpodobnost vymezených útoků i výši jejich dopadů nebo jak stanovit celkovou míru ohroženosti konkrétního měkkého cíle. Na tento blok navázala praktická cvičení, ve kterých si mohli účastníci ověřit míru nově nabitých informací. Správná identifikace zdrojů hrozeb je totiž zásadní pro jejich vyhodnocení.

V poslední části se přednášející věnovali tvorbě Bezpečnostního plánu měkkého cíle aneb co by nemělo být opomenuto při jeho zpracování. Vymezili, jak nejlépe a nejvhodněji stanovit typologii měkkého cíle a detailněji po-

Poradenství v oblasti prevence bezpečnostních rizik

Pro poskytování nepřetržitého poradenství v oblasti prevence bezpečnostních rizik pro vlastníky a provozovatele měkkých cílů operační odbor Policejního prezidia České republiky zřídil **HOTLINE 800 255 255**. Zaslání bezpečnostního plánu Policii ČR může významně zefektivnit její případný zásah. Zpracovaný bezpečnostní plán je možné proto zaslat v editovatelné formě na operační odbor Policejního prezidia České republiky (pp.oo.operacni@pcr.cz), kde bude dále využit pro přípravu policistů na zásah v měkkém cíli.

psat charakteristiku objektu, prostoru či okolí měkkého cíle. Zároveň vysvětlili, jak zpracovat a aktualizovat veškeré síly a prostředky na úrovni fyzické bezpečnosti i technických opatření, kterými měkký cíl disponuje, jak zpracovat standardizované procedury pro očekávané i mimořádné situace, jak proškolit všechny relevantní aktéry či připravit tematický plán školení nebo jak správně oznamovat a evidovat bezpečnostní incidenty. Jak hodnotí nové metodické postupy MV k ochraně měkkých cílů odbornice v oboru komerční bezpečnosti a prevence kriminality Fáberová? Podle jejího názoru mají různé měkké cíle svá specifika. Nově vydané materiály se snaží obsáhnout jednou metodikou několik různých typů měkkých cílů a je zřejmé, že bude hodně záležet na zkušenostech zpracovatele, jakým způsobem bude daný problém, který se ho týká, řešit.

„Osobně bych ocenila více materiálů, které by se specificky a podrobněji vyjadřovaly k různým problematikám. Z praxe zjišťuji, že moji klienti, což jsou především ‚majitelé‘ a provozovatelé měkkých cílů, se těžko v zveřejněných dokumentech orientují a složitě z nich vybírají to podstatné, co se týká jejich provozu,“ uvedla Fáberová. Předpokládá, že MV vydá i další metodické materiály, které se budou více dotýkat jednotlivých problematik. Zároveň doporučuje, že při jejich tvorbě by bylo vhodné více spolupracovat nejen se subjekty, jichž se daná problematika týká, ale především s odborníky, kteří mají mnohaleté zkušenosti z praxe.

Činnosti v oblasti ochrany měkkých cílů

Aktivity v oblasti ochrany měkkých cílů se dosud v obecné rovině řešily v rámci „Strategie ČR pro boj proti terorismu“. Vývoj bezpečnostní situace v posledních letech si však vyžádal komplexní řešení tématu měkkých cílů. Zástupci obcí a krajů v lednu 2016 podepsali „Memorandum o spolupráci v

rámci sdílení informací bezpečnostních složek o určitých typech útoků“. Útoky z posledních let ale ukazují, že měkké cíle se stávají cílem nejen pro útočníky-teroristy, ale také pro jiné pachatele násilné trestné činnosti. Byl to například útok v Uherském Brodě, kde v restauraci třiadesátiletý místní obyvatel zastřelil osm osob a jednu osobu těžce zranil, nebo střelba v obchodním centru v Mnichově. Byl proto přijat protiteroristický balíček a vydána metodika ochrany měkkých cílů. Proběhlo několik různých seminářů a školení zaměřených na ochranu měkkých cílů a mimo jiné byli proškoleni policisté krajských ředitelství. Byla také zpracována technická norma ČSN 73 440022 „Prevence kriminality – řízení bezpečnosti při plánování, realizaci a užívání škol a školských zařízení“, která se zaměřuje na ochranu škol a školských zařízení jako měkkých cílů. V roce 2017 byla vydána a schválena „Koncepte ochrany měkkých cílů pro roky 2017–2020“ a jejím cílem je vytvořit fungující národní systém ochrany měkkých cílů, díky kterému bude možné plošně zvýšit jejich odolnost. V září 2017 poprvé zasedl stálý poradní sbor MV k ochraně měkkých cílů. Ochranu podpořily také neinvestičními dotacemi, které by měly zříditi ministerstva vnitra, dopravy, kultury a zdravotnictví. Programy by se měly realizovat v letech 2019–2021.

Závěrečné zhodnocení semináře

Z anonymní dotazníkové zpětné vazby vyplynulo, že účastníci byli se školením spokojeni. Ocenili, že přednášející mají hluboké praktické zkušenosti a značný čas věnovali výběru a proškolení bezpečnostního personálu. „Situace v České republice se totiž vyvinula tak, že najmutí bezpečnostní agentury je v současné době jedním z největších bezpečnostních rizik měkkých cílů. Bohužel to vidím všude ve své praxi a naši posluchači to svými zkušenostmi jen potvrzují. Poslední dobou významně postrádám u bezpečnostních agentur jakékoli známky

bezpečnostního know-how. Zpravidla agentury jen slepě plní pokyny ‚majitelů‘ měkkých cílů a ti, přestože výborně znají podmínky svého provozu, nejsou kováni v bezpečnosti. A také v tomto odvětví hraje významnou roli nejnižší cena. Svým dětem také nekoupíme laciné výrobky, které by nesplňovaly alespoň základní bezpečnostní kritéria. Pokud ale máme na starosti bezpečnost většího počtu lidí, zdravý rozum jako by náhle vymizel. Nejde přece o život. Nebo ano?“ upozornila Fáberová.

Posluchače také zaujal způsob analýzy rizik, především jeho vyčíslení a určení priorit. Rovněž i nové pojetí významné role managementu při ochraně měkkého cíle, kde má tento tým nezastupitelnou roli ve všech třech fázích mimořádné události. Důležitá je tedy úloha manažerského týmu při prevenci a přípravě na mimořádnou událost, v jejím průběhu i bezprostředně po ní. To ale rozhodně v praxi nevyřeší jen zpracování nové bezpečnostní dokumentace podle metodik (na zpracování dokumentace jsou nyní uděleny v mnoha oblastech dotační tituly), ale především stanovení jasných pravidel, výcvik a nácvik, jak reagovat na různé situace. „Překvapil mě velký zájem posluchačů o seminář a bohužel jsme nebyli schopni všechny zájemce o něj uspokojit. Chystáme proto jeho opakování ještě v červnu. Zaujal mě také zájem o danou problematiku z řad posluchačů z objektů, které sice svou povahou přímo nenaplňují znaky měkkého cíle, ale jsou to velké podniky, které pravidelně pořádají dny otevřených dveří či jiné akce ve výrobních areálech. Také mne potěšil velký zájem ze strany nemocnic. Je vidět, že praxe vyžaduje přípravu na řešení i jiných problémů, než jen na ty, které dosud zahrnovalo krizové plánování,“ konstatovala Fáberová.

Veronika FÁBEROVÁ,
Mgr. et Mgr. Pavel KRČÍLEK, DIS.,
David HARTMANN, DIS., foto autor